

Ministerstvo zemědělství České republiky

Výklad úseku vodního hospodářství

Č.j.: 179407/2011-MZE

Věc: Správa drobného vodního toku po smrti nebo zániku osoby určené správcem [k § 48 odst. 2 vodního zákona]

Dotaz:

Přechází určení správcem drobného vodního toku na jinou osobu v případě úmrtí fyzické osoby nebo zániku právnické osoby, která byla určena správcem drobného vodního toku?

Výklad:

Určení správcem drobného vodního toku vydané rozhodnutím Ministerstva zemědělství anebo před 1. 8. 2010 jeho aktem podle ustanovení § 48 odst. 2 vodního zákona nebo podle předchozích předpisů nepřechází na jinou osobu v případě, že fyzická nebo právnická osoba, správcem drobného vodního toku určená, zemře nebo zanikne.

Odůvodnění:

Vodní toky tak, jak jsou definovány v ustanovení § 43 vodního zákona, nelze považovat za samostatné věci v právním smyslu slova. Povrchové vody tvořící vodní toky nejsou předmětem vlastnictví a nejsou součástí ani příslušenstvím pozemku, na němž se vyskytují (§ 3 odst. 1 vodního zákona).

Určení správcem drobného vodního toku podle zákona č. 138/1973 Sb., o vodách, ústředním vodohospodářským orgánem vycházelo z tehdejší definice vodního toku v ustanovení § 31 zákona č. 138/1973 Sb. Vodní toky byly definovány jako samostatné nemovité věci, které tvořily povrchové vody trvale tekoucí po zemském povrchu mezi břehy buď v korytě přirozeném, nebo v korytě umělém, a to včetně jejich koryt.

Pozemky, na nichž se nacházela koryta vodních toků, se staly v důsledku této definice vodních toků vlastnictvím státu ke dni účinnosti zákona č. 138/1973 Sb. tj. k 1. 4. 1975, protože podle Ústavy Československé socialistické republiky (č. 100/1960 Sb.) byly vodní toky výhradním vlastnictvím státu. Především spolu s těmito pozemky ve vlastnictví státu, respektive s právem hospodaření s nimi nebo jejich správou, přecházela správa drobných vodních toků na jiné státní organizace. V minulosti tak bylo z praktického hlediska vhodné umožnit státním podnikům a jiným tehdejším organizacím správcovství drobných vodních toků, které souvisely s jejich činností, a to včetně právního nástupnictví mezi nimi.

Ve smyslu přechodných ustanovení jak zákona č. 138/1973 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů (§ 48 odst. 2), tak vodního zákona (§ 127 odst. 17) určení správci drobných vodních toků museli vykonávat své povinnosti i podle nových předpisů.

Určení správcem drobného vodního toku provedené podle vodního zákona před jeho velkou novelou z roku 2010 - tedy v době mezi 1. 1. 2002 až 1. 8. 2010 - aktem Ministerstva zemědělství podle ustanovení § 48 odst. 2 tehdejšího znění vodního zákona nebyla správním rozhodnutím a nepřecházela na jinou osobu. Po této novele - tedy po 1. 8. 2010 - byli určováni správci drobných vodních toků již správním rozhodnutím, a to konkrétně správním rozhodnutím typu *in personam*.

Po 1. 1. 2002, kdy nabyl účinnosti vodní zákon č. 254/2001 Sb. a změnila se definice a pojetí vodního toku, odpadly výše uvedené praktické důvody pro určování správcem drobných vodních toků. Naopak s ohledem na změnu poměrů provozuje činnosti spjaté s drobnými vodními toky celá řada subjektů a ne všechny mají zájem, možnosti či dokonce schopnosti vykonávat roli správce drobného vodního toku a to i v případě, že jejich právní předchůdce tuto roli vykonával. Při zániku či smrti správce vodního toku určeného podle ustanovení § 32 odst. 2 zákona č. 138/1973 Sb. tak správcovství na případného právního nástupce nepřechází, protože není vázáno k žádné věci – tedy k pozemkům tvořícím jeho koryto, vlastní vodní tok jako tekoucí povrchová voda není předmětem vlastnictví. V takovém případě je třeba řídit se ustanovením § 48 odst. 4 vodního zákona.

Povinnosti správce vodního toku jsou stanoveny především v ustanovení § 47 odst. 2 vodního zákona, ovšem nelze odhlédnout ani od ustanovení § 49 odst. 1 téhož zákona, podle něhož může správce drobného vodního toku požadovat předložení povolení nebo souhlasu vodoprávního úřadu týkajícího se vodního toku a zjišťovat, zda jsou tato rozhodnutí dodržována, či dávat pokyny pro manipulaci s vodními díly jejich uživatelům v rámci komplexního manipulačního řádu soustavy vodních nádrží na vodním toku, pokud to vyžaduje mimořádná situace. Opačný výklad nelze dovodit ani např. z ustanovení § 15 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů (zákon o privatizaci), a to ani ve spojení s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2007, č. j. 7 Afs 11/2006-88. Tento rozsudek se týká přechodu práv a závazků veřejnoprávní povahy v oblasti daňové. Nelze však hledat paralelu mezi povinností uhradit daňový nedoplatek či právem vymáhat daňový přeplatek a právy a povinnostmi spjatými s výkonem role správce drobného vodního toku, neboť role správce drobného vodního toku vyžaduje specifickou způsobilost k jejímu výkonu. Kompetence určených správců drobných vodních toků jsou tedy vysloveně veřejnoprávního charakteru a má je jen osoba (právnícká nebo fyzická), která jím byla výslovně určena.

V Praze dne 7. října 2011

Aktualizováno ke dni 23. ledna 2018

Ing. Aleš Kendík
náměstek pro řízení sekce vodního hospodářství